

בש"פ 4257/19 - אברהם וייצמן נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

בש"פ 4257/19

לפני: כבוד השופטת ד' ברק-ארז

העורר: אברהם וייצמן

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע
מיום 30.5.2019 במ"ת 19-04-19667 שניתנה על-
ידי כבוד השופט נ' אבו טהה

תאריך ישיבה: כ"ד בסיון התשע"ט (27.6.2019)

בשם העורר: עו"ד ויקי גולן

בשם המשיבה: עו"ד שגית משגב

החלטה

1. בפני ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע מיום 30.5.2019 (מ"ת 19-04-19667, השופט נ' אבו טהה). בית המשפט המחוזי הורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו.

כתב האישום וההליכים עד כה

2. ביום 8.4.2019 הוגש כתב אישום נגד העורר, וביום 7.5.2019 הוגש נגדו כתב אישום מתוקן הכולל עשרה אישומים, אשר המשך הדברים יתייחס לאמור בו. לפי הנטען בכתב האישום, במהלך השנים 2016-2019 הציג עצמו העורר בכזב בפני אנשים וחברות כבעל זכויות בנכסי מקרקעין, או כמיופה כוח ונציג של בעלי הזכויות בהם, בכוונה

עמוד 1

למכור אותם במרמה ולקבל תמורתם כסף ללא ידיעתם או הסכמתם של בעלי הזכויות האמיתיים. לשם ביצוע המעשים, זייף העורר מסמכים והשתמש בחתימות מזויפות שנחזות להיות של עורכי דין ושל אנשים וחברות שהם בעלי זכויות במקרקעין. על-פי הנטען, בעקבות מצגים אלו חתם העורר על הסכמים הנוגעים למקרקעין, קיבל במרמה סכום בסך של 2,329,119 שקלים, ואף ניסה לקבל במרמה סכום נוסף בסך של 15,640,000 שקלים. כמו כן, נטען כי העורר זייף מסמכים נוספים שהוגשו לרשויות במטרה לבטל תנאים מגבילים שהוטלו עליו במסגרת תיק הוצאה לפועל שנפתח נגדו, וכן לדחות ביצועו של צו הריסה.

3. בגין המעשים המתוארים בכתב האישום יוחסו לעורר עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק) (שש עבירות), קבלת דבר במרמה לפי סעיף 415 רישא לחוק, ניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא וסעיף 25 לחוק (שלוש עבירות), זיוף מסמך בכוונה לקבל באמצעותו דבר בנסיבות מחמירות לפי סעיף 418 סיפא לחוק (ריבוי עבירות), שימוש במסמך מזויף בכוונה לקבל באמצעותו דבר בנסיבות מחמירות לפי סעיף 420 לחוק (ריבוי עבירות), שימוש במסמך מזויף לפי סעיף 420 רישא לחוק, וכן בידוי ראיות לפי סעיף 238 לחוק.

4. בד בבד עם הגשת כתב האישום המקורי, הוגשה בקשה למעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו. ביום 17.4.2019 הסכים העורר לקיומן של ראיות לכאורה בכל הנוגע לשני אישומים שבהם הודה במסגרת חקירתו, וכן הסכים לקיומה של עילת מעצר בעניינו. בהמשך לכך הורה בית המשפט המחוזי, לבקשת באת-כוחו של העורר, על קבלת תסקיר מטעם שירות המבחן באשר להיתכנותה של חלופת מעצר.

5. ביום 20.5.2019 הוגש תסקיר שירות המבחן בעניינו של העורר, אשר נמנע מלהמליץ על שחרורו ממעצר מאחורי סורג ובריח. שירות המבחן התרשם כי נשקפת מהעורר רמת סיכון גבוהה להישנותן של העבירות המיוחסות לו, ופירט כי הוא עלול להמשיך לפעול למקסום רווחיו הכספיים מבלי לשקול את השלכותיה של התנהגותו. כן צוין בתסקיר כי העורר נדון בחודש מאי 2018 ל-200 שעות שירות לתועלת הציבור (של"צ) בגין עבירה של קבלת דבר במרמה שביצע בשנת 2011, שאותן אף טרם השלים במלואן. באופן יותר ספציפי, שירות המבחן בחן את האפשרות של שחרור העורר לחלופת מעצר בבית אמו באופקים ובפיקוחה, וכן בפיקוחם של אחיו, אחותו, ובני זוגן של האם והאחות. שירות המבחן התרשם כי מפקחים אלו אינם מעורים דיים בחייו של העורר ולא יוכלו לשמש עבורו דמויות סמכותיות.

6. ביום 22.5.2019 קיים בית המשפט המחוזי דיון נוסף במעמד הצדדים. במהלך הדיון עתרה באת-כוחו של העורר לשחררו לחלופה שנבחנה על-ידי שירות המבחן, ולחלופין להורות על קבלת תסקיר משלים שבמסגרתו תיבחן חלופת מעצר אחרת בפיקוחם של שניים מחבריו של העורר.

7. בהחלטה מושא הערר דנן, הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו. בית המשפט המחוזי קבע כי המעשים המיוחסים לעורר בכתב האישום חמורים, אדירים בהיקפם, עולים בקנה אחד עם התרשמותם של גורמי שירות המבחן ממידת מסוכנותו ואינם מאפשרים ליתן בו את האמון הדרוש לצורך שחרור לחלופת מעצר. בית המשפט המחוזי הוסיף וקבע כי אין מקום לסטות מהמלצתו השלילית של שירות המבחן או להפנות את העורר לקבלת תסקיר משלים. בית המשפט המחוזי הדגיש הן את עברו הפלילי של העורר והן את פסיקתו של בית משפט זה, לפיה קיים חשש ממשי כי נאשם בעבירות הונאה יוסיף לבצען גם בעת שהוא שוהה בחלופת מעצר.

8. בערר שבפני טוען העורר כי בית המשפט המחוזי שגה בכך שדחה את בקשתו לקבלת תסקיר משלים, אשר יבחן את האפשרות לשחררו לחלופת מעצר בפיקוח חבריו. העורר טוען כי שירות המבחן לא קבע כי אף חלופה לא תסכון בעניינו, אלא רק כי החלופה המוצעת אינה נותנת מענה לרמת הסיכון הנשקפת ממנו. העורר טוען כי חלופת מעצר אינה אמורה לאיין כליל מסוכנות אלא רק ליתן לה מענה סביר, ומוסיף כי נאשמים אחרים, בפרשיות הונאה חמורות יותר, שוחררו לחלופת מעצר לאחר שניתנו תסקירים משלימים בעניינם. העורר מוסיף וטוען כי עברו הפלילי אינו מכביד וכי בית המשפט המחוזי שגה בכך שלא נתן כל ביטוי לרקעו הנורמטיבי, ולכך שמדובר במעצרו הראשון מאחורי סורג ובריה. לשיטת באת-כוחו של העורר יש מקום לראות את העבירות שבהן נכשל כהסתבכות עסקית שנכנסה לסחרור.

9. מנגד, המדינה מצביעה על כך שמאפייניו של העורר, כפי שאלה עולים מתסקיר שירות המבחן, אינם מאפשרים לתת בו אמון. על כן, נטען, אין מקום להוסיף ולבחון את האפשרות של שחרורו של העורר לחלופת מעצר. בהקשר זה המדינה אף מציינת כי לעורר מיוחסים מעשי זיוף מתוחכמים, וכי ניהול ההליך הפלילי הקודם נגדו לא הרתיע אותו לכאורה מביצוען של העבירות המיוחסות לו כעת.

דיון והכרעה

10. לאחר שבחנתי את הדברים, אני סבורה שדין הערר להידחות.

11. בבסיס החלטתי עומדת התרשמותי כי בשלב זה קיים קושי לתת בעורר את האמון הנדרש לצורך שחרורו לחלופת מעצר. זאת, הן לנוכח התחכום הניכר בביצוע העבירות המיוחסות לו והן לנוכח התרשמותם הנוכחית של גורמי שירות המבחן. בנסיבות העניין, איני סבורה שהקושי האמור קשור בטיב החלופה הקונקרטית שנבחנה.

12. בית משפט זה עמד כבר בעבר על כך שבעבירות תרמית והונאה קיים חשש ממשי כי הנאשם ימשיך בביצוע עבירות גם במהלך שהותו בחלופת מעצר (ראו למשל: בש"פ 4720/15 בן משה נ' מדינת ישראל, פסקה 19 וההפניות שם (9.7.2015)). הדברים נכונים ביתר שאת מקום שבו מדובר בעניינינו במי שיוחסו לו ביצוען של עבירות הונאה, גם לאחר שנוהל נגדו בעבר הליך פלילי בגין עבירות דומות (ראו והשוו: בש"פ 4312/18 מונסונגו נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (13.6.2018)).

13. הדברים נאמרים בצער ומבלי להקל ראש בקשיים בהם נתון העורר, שהוא אב לילדים קטנים וזהו מעצרו הראשון מאחורי סורג ובריה.

14. סוף דבר: הערר נדחה.

ניתנה היום, ד' בתמוז התשע"ט (7.7.2019).

שופטת
